

2008-02-01

Process- och planeringsenheten
Per Folkesson
Tfn: 036-15 52 89
E-post: pero.folkesson@sjv.se

Till kommunernas miljönämnder och miljökontor
Kopia f.k. till länsstyrelserna

Informationsbrev nr 1/2008 om tvärvillkor

Detta meddelande riktar sig främst till dem som arbetar med kommunens miljö- och djurskyddstillsyn av jordbruksföretag.

Bra slutspurt av många kommuner 2007!

Tack vare en extra kraftanstängning inom många miljöförvaltningar under november-december ser det nu ut som om Sverige klarar att få ihop minst en procent fullständiga tvärvillkorskontroller på riksnivå för 2007. Bra jobbat! Därmed inte sagt att det är för sent att skicka in protokoll för gårdsbesök som utfördes 2007 allteftersom protokollen blir klara. Tvärtom är det viktigt att varje fullständig tvärvillkorskontroll verkligen utmynnar i ett protokoll som skickas till länsstyrelsen.

Kommande EU-beslut som förväntas påverka tvärvillkorsarbetet 2008

EU:s jordbruksministrar förväntas i slutet av februari besluta att kontrollmyndigheterna inom EU med retroaktiv verkan fr.o.m. den 1 januari 2008 får ge jordbrukarna chans att rätta till mindre tvärvillkorsöverträdelser utan avdrag på stöden. En förutsättning är i så fall att det handlar om överträdelser som jordbrukaren kan åtgärda antingen direkt vid kontrollbesöket eller inom en viss tid. Jordbrukaren måste dessutom på lämpligt sätt styrka att bristen är åtgärdad. I bästa fall hinner EU-kommissionen ta beslut i mars om tillämpningsförändringar med anledning av ministrerrådsbeslutet. Bland annat behöver "mindre överträdelse" definieras.

Regeringsbeslut som definitivt påverkar tvärvillkorsarbetet 2008

Regeringen beslutade den 10 januari om flytt från kommunerna till länsstyrelserna av ansvaret för de så kallade fullständiga tvärvillkorskontrollerna avseende grundvatten, avloppsslam, växtnäring, växtskyddsmedel, djurskydd samt livsmedels- och foderhygien. Beslutet gäller med retroaktiv verkan fr.o.m. den 1 januari 2008 och innebär att ingen kommun har något bestämt antal tvärvillkorskontroller att utföra 2008. **Kommunerna ska dock fortfarande rapportera alla tvärvillkorsöverträdelser som de hittar i sin ordinarie tillsyn/kontroll.**

Regeringen beslutade dessutom den 10 januari att kraven i de bakomliggande EU-direktiven ska utgöra tvärvillkor i de fall svensk lagstiftning går längre än direktiven. Ett konkret exempel är att EU-direktivet om djurskydd för grisar anger att det inte får bullra mer än 85 dBA i ett grisstall. Motsvarande gräns i svenska djurskyddsregler är 65 dBA (75 dBA vid tillfällig forcerad ventilation). Om då ljudnivån kontinuerligt är t.ex. 80 dBA ska det fr.o.m. 2008 inte betraktas som en tvärvillkorsöverträdelse, trots

att djurhållaren enligt svensk djurskyddslagstiftning kan föreläggas att dämpa bullret till 65 dBA.

Tips i väntan på EU-beslut och närmare vägledning

En arbetsgrupp vid Jordbruksverket håller på med utformning av kontrollprotokoll, kontrollinstruktioner och bedömningsvägledningar för 2008 års tvärvillkorskontroller. I väntan på bland annat ovan nämnda EU-beslut kan vi dock inte färdigställa och publicera någon slutlig version. För de kommuner som är tidigt ute med årets tillsyn/kontroller på jordbruksföretag föreslår vi följande provisoriska förfarande när det gäller tvärvillkorsöverträdelser.

1. Utgå från de anvisningar och vägledningar som gällde 2007 (finns på <http://www.sjv.se/amnesomraden/stodtilllandsbygden/tvarvillkor/informationtilltillsynsmyndigheterna.4.17e53c910471ed6a6a8000313.html>).
2. Dokumentera konstaterade överträdelser noga, men vänta med att gradera allvar, omfattning och varaktighet tills Jordbruksverket hunnit publicera slutversion av 2008 års protokoll, kontrollinstruktioner och bedömningsvägledningar.
3. Be jordbrukarna rätta till konstaterade överträdelser snarast, och tänk ut på vilket sätt ni vill att de ska skicka in handlingar som styrker att de har rättat till bristerna (t.ex. foton på åtgärdade byggnadsbrister eller kopior på ifylld dokumentation som saknades vid kontrollen). Ni kan inte lova någon att slippa avdrag för småbrister eftersom det ännu inte finns formellt beslut om att detta blir tillåtet, men ni kan lägga en grund för att kunna hantera de tillämpningsregler som förhoppningsvis kommer i mars/april.
4. Gör i väntan på närmare instruktioner avsteg från den EU-regel som säger att protokollet måste skickas till länsstyrelsen inom två månader från kontrollbesöket. Det finns ingen mening med att fylla i och skicka in provisoriska protokoll. Bättre att invänta slutversionen.
5. Fyll i konstaterade överträdelser på den slutliga version av protokollet som vi hoppas kunna publicera i april. Gradera allvar, omfattning och varaktighet enligt de anvisningar som finns då. Skicka sedan in ifyllda protokoll till länsstyrelsen snarast.

Det provisoriska protokoll för 2008 som nu finns på ovan nämnda webbplats kan tjäna som underlag för att veta inom vilka områden det finns tvärvillkor. Eftersom kommunerna i år endast behöver skicka in de delar av protokollet där konstaterade överträdelser finns noterade är det dock bättre att invänta slutversionen. I år är det bara länsstyrelserna som behöver fylla i samtliga kontrollpunkter, eftersom det är de som ska utföra det obligatoriska antalet fullständiga tvärvillkorskontroller.

Jordbruksverkets kontaktpersoner om tvärvillkorsadministration

Per Folkesson, tfn 036-15 52 89, pero.folkesson@sjv.se

Viveka Pehrsson, tfn 036-15 57 43, viveka.pehrsson@sjv.se